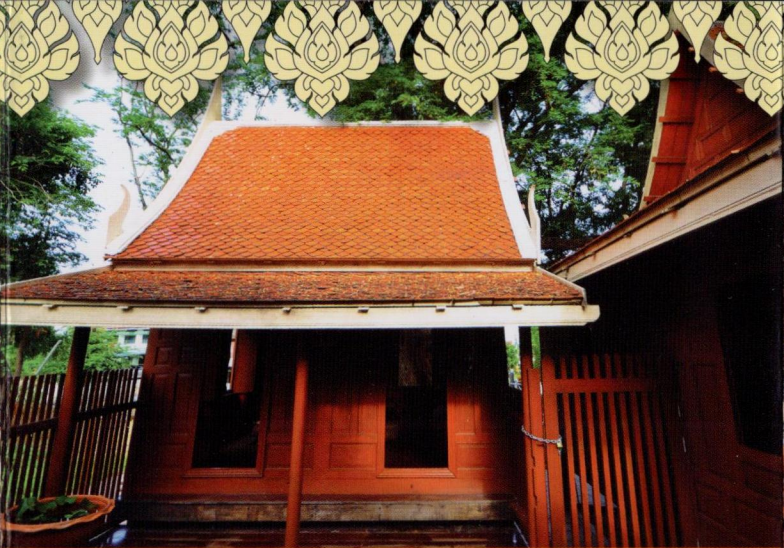

ตุ้ม บุษโณบล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
โทร. 035-525500

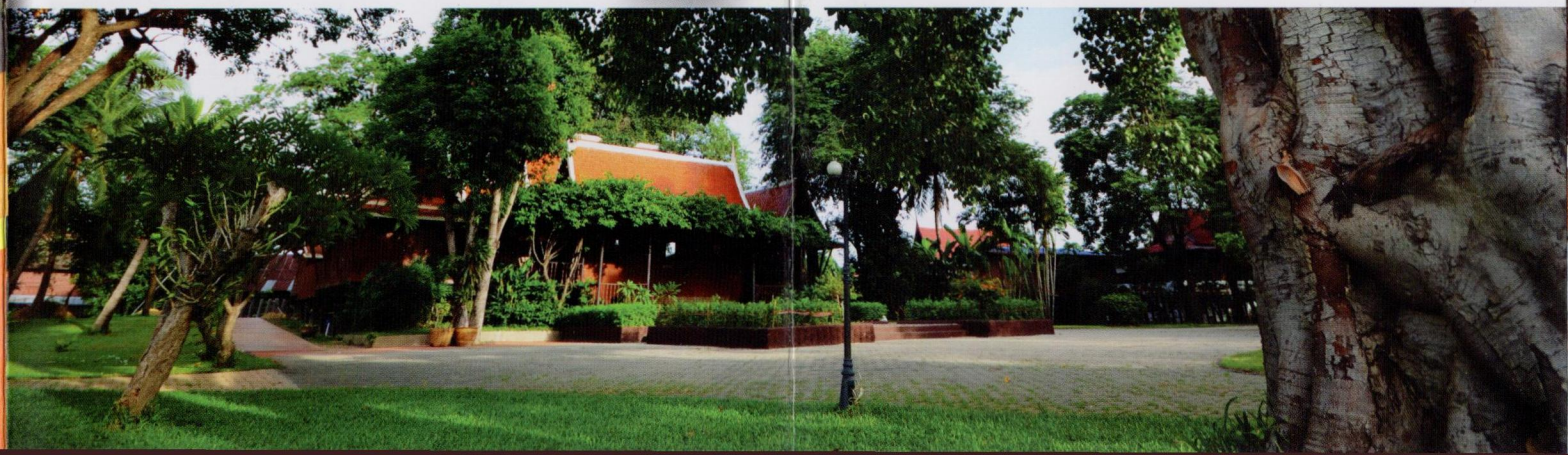
คุ้มขุนแผน

เป็นเรือนไทยทรงโบราณสร้างตามแบบไทยดั้งเดิม
ประกอบไปด้วยเรือนใหญ่ตรงกลางเป็นโถงกว้าง
และมีเรือนลูกเชื่อมกันอยู่ด้านข้างมีมุขยื่นออกมา
ด้านหน้าบันไดทางขึ้นกว้างเท่ากับมุขด้านหน้า
สร้างเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2525
โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
และประชาชนชาวจังหวัดสุพรรณบุรี
ร่วมบริจาคสมทบ

วัดกุประสวด

สร้างเพื่อเป็นอุทยานวรรณคดีเป็นการอนุรักษ์
ศิลปทางวรรณกรรมและประวัติศาสตร์เกี่ยว
เนื่องกับเรื่องราวอันเป็นที่มาของนิทานประวัติ
ศาสตร์ ขุนช้าง - ขุนแผน และเพื่อให้เป็นสถานที่
ท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรีก่อสร้างเสร็จ
สิ้นลง ในวันที่ 30 กันยายน 2527

ด้านหลังมีห้องนอนเรือนครัวซึ่งจำลองห้อง
ครัวในอดีตและด้านหลังของโถงกลางเรือน
มีเจ้าแม่ตะเคียนทอง อยู่ด้านในมีประชาชนมา
กราบไหว้และถวายชุดไทยของผู้หญิง
จำนวนหลายชุด ภายในห้อง

บรรยากาศภายในคุ้มขุนแผน

เมื่อเดินชมคุ้มขุนแผนในเรือนจนทั่วแล้วก็เดินลง
มาที่สวนด้านหน้าซึ่งอยู่ติดแม่น้ำท่าจีนบรรยากาศ
ร่มรื่นด้วยร่มเงาต้นไม้ใหญ่และแนวกราบไผ่ลี้
งคักดีสิททภายในบริเวณคุ้มขุนแผนโดยรอบและ
ที่วัดแค ซึ่งอยู่ติดกัน

บรรยากาศร่มรื่น ติดแม่น้ำท่าจีน

วัดแค

วัดแคสถานที่ที่สำคัญในเรื่องขุนช้างขุนแผน
เมื่อครั้งหนึ่งขุนแผนเคยมาบวชและร่ำเรียนวิชา
คาถาอาคมกับอาจารย์คง ภายในวัดมีต้นมะขาม
ยักษ์ที่ขุนแผนเสกเป็นตัวต่อแตนเพื่อเข้าโจมตี
ข้าศึก

ต้นมะขามยักษ์ อายุราว 1000 ปี

តាំឃាងទ័ព

បុរាណេស បុរាណេសេសាធិបតី

ขุนแผน บุตรชายของขุนไกร

อาศัยอยู่ที่บ้านย่านวัดตระไกรมีเพื่อนในวัยเด็กที่มาเล่นด้วยกันเสมอคือขุนช้างและนางพิมพิลาไลย จนกระทั่งขุนไกรถูกพระพันวษาประหารชีวิตเพราะไม่สามารถสกัดควายป่าไว้ได้ นางทองประศรีผู้มารดาจึงพาขุนแผนไปอยู่เมืองกาญจนบุรีและได้บวชเป็นสามเณรที่วัดส้มใหญ่เล่าเรียนวิชาจนหมดความรู้ของพระอาจารย์ นางทองประศรีจึงนำมาฝากกับสมภารมีที่วัดป่าเลไลยก์เมืองสุพรรณ ขุนแผนมีความสามารถในการเทศน์มหาชาติถึงบทที่มโหรีได้ไพเราะจับใจ ในวันออกพรรษาสามเณรพลายแก้วได้ขึ้นเทศน์และเทศน์ได้ไพเราะนักนางพิมก็เกิดศรัทธาเปลื้องผ้าห่มสไบออกแทนเครื่องบวชภัณฑ์ ขุนช้างเห็นก็เปลื้องผ้าห่มของตนวางทับผ้านางพิมแล้วอธิษฐานให้ได้เจ้าของผ้าห่มสไบ คำวันนั้นหัวใจของพลายแก้วและขุนช้างต่างก็ร้อนรุ่มด้วยความรักที่มีต่อนางพิมฝ่ายขุนช้างแม้รูปชั่วหัวล้านแต่รำรวยได้ไปขอนางพิม นางสายทองเห็นดังนั้นจึงนำความไปบอกสามเณรพลายแก้วที่วัดป่า สามเณรยามอยู่ลำพังกับนางสายทองก็อดพูดจาหยอกเอนกับนางไม่ได้ทราบถึงสมภารมีจึงได้ไต่พรายแก้วออกจากวัด สามเณรจึงไปอาศัยอยู่กับสมภารคงที่วัดแคและได้เล่าเรียนวิชาคาถาอาคมเสกใบมะขามเป็นต้วต่อสะเดาะไซ้ตรวนกุญแจล่องหนหายตัวอยู่ยงคงกระพัน และได้แอบเข้าไปลักลอบได้เสียกับนางพิม ต่อมาพลายแก้วได้ไปเป็นทหารและกลับมาพร้อมเมียใหม่ทำให้นางพิมโกรธและเสียใจในขณะที่ขุนช้างก็ยังใช้ เล่ห์เพื่อที่จะได้นางพิมมาเป็นเมีย

จนในที่สุดนางพิมก็ตกเป็นเมียขุนช้าง ขุนแผนจึงนำเรื่องไปให้พระพันวษาดัดลินความ เมื่อสมเด็จพระพันวษตรัสถามว่าจะอยู่กับใคร นางก็ไม่อาจตัดสินใจได้ขุนแผนนั้นแม้จะรักมากแต่ก็ทำให้นางทุกข์ยากด้วยรักมานักหนา ขุนช้างนั้นน่าเบื่อดีแต่ก็รักนางอย่างจริงใจนางจึงตอบไปว่า แล้วแต่ทรงพระกรุณา สมเด็จพระพันวษาทรงกริ้วให้นางนางพิมไปประหารชีวิต

ที่มาของเรื่องกล่าวกันว่าเป็นจริงตามนิทานพื้นบ้าน เนื้อเรื่องเอาเกร็ดประวัติศาสตร์ตอนไทยทำสงครามกับเชียงใหม่และล้านช้างแล้วเอามาผูกเข้ากับวิถีชีวิตและความรักของ 1 หญิง 2 ชาย คือ นางพิมพิลาไลยหรือนางวันทอง ขุนแผนหรือพลายแก้ว และขุนช้าง

ตุ้มขลุ่ยแดง

วัดแค

แนวเส้น ๒๕

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

อุทยานมังกรสวรรค์

วัดป่าเลไลยก์

หอนาฬิกา

ไป อ.อุททอง

321

สนามกีฬากลาง
จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานีรถไฟ

หอคอยบรรหาร

บขส.

โลตัส

ไป อ.ป่าโมก

แม่น้ำท่าจีน

โรบินสัน

340

ถนนเลียบเมือง

357

ไป อ.สองพี่น้อง

ปั๊ม ปตท.

ไป กรุงเทพฯ

การเดินทาง

กรุงเทพฯ - สุพรรณบุรี

ระยะทาง 107 กิโลเมตร

ทางรถโดยสารประจำทาง

สถานีขนส่งสายเหนือ	02-9362852-66
สถานีขนส่งสายใต้	02-8946122
สถานีขนส่งสุพรรณบุรี	035-522373
บริษัท สุพรรณทัวร์	
(กรุงเทพฯ)	02-8849522
(สุพรรณบุรี)	035-500817

ทางรถไฟ

สถานีรถไฟหัวลำโพง วันละ 1 เที่ยว 02-2220175

สายด่วน 1690

สถานีรถไฟสุพรรณบุรี โทร 035-511950, 035-521799

รถตู้โดยสาร

สุพรรณ-กรุงเทพฯ (สี่แยกคอกวัว)	081-8518513
สุพรรณ-กรุงเทพฯ (อนุสาวรีย์ฯ)	084-4563633
สุพรรณ-กรุงเทพฯ (ราชดำเนิน)	081-9438041
สามชุก-กรุงเทพฯ (สี่แยกคอกวัว)	086-3282792
สามชุก-กรุงเทพฯ (อนุสาวรีย์ฯ)	080-0251511
ด่านช้าง-สุพรรณ-กรุงเทพฯ	080-6523692
บ้านไร่-ด่านช้าง-กรุงเทพฯ	080-0222791
อุทอง-กรุงเทพฯ (ข้างวัดราชนันทาราม)	02-2243389
อุทอง-กรุงเทพฯ (อนุสาวรีย์ฯ)	083-1098555
ตลาดเขต-กรุงเทพฯ (อนุสาวรีย์ฯ)	083-1084555

ระยะทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ

กุ่มขุนแพน - วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ 1 ก.ม.

กุ่มขุนแพน - อุทยานมังกรสวรรค์ 4.5 ก.ม.

กุ่มขุนแพน - วัดป่าเลไลยก์ 4 ก.ม.

กุ่มขุนแพน - สนามกีฬา จ.สุพรรณบุรี 5 ก.ม.

กุ่มขุนแพน - หอคอยบรรหาร - แจ่มใส 4.5 ก.ม.

กุ่มขุนแพน - พิพิธภัณฑ์ฯ สุพรรณบุรี 9 ก.ม.

กุ่มขุนแพน - สถานีขนส่ง จ.สุพรรณบุรี 3 ก.ม.

กุ่มขุนแพน - หอนาฬิกา บรรหาร - แจ่มใส 2.5 ก.ม.

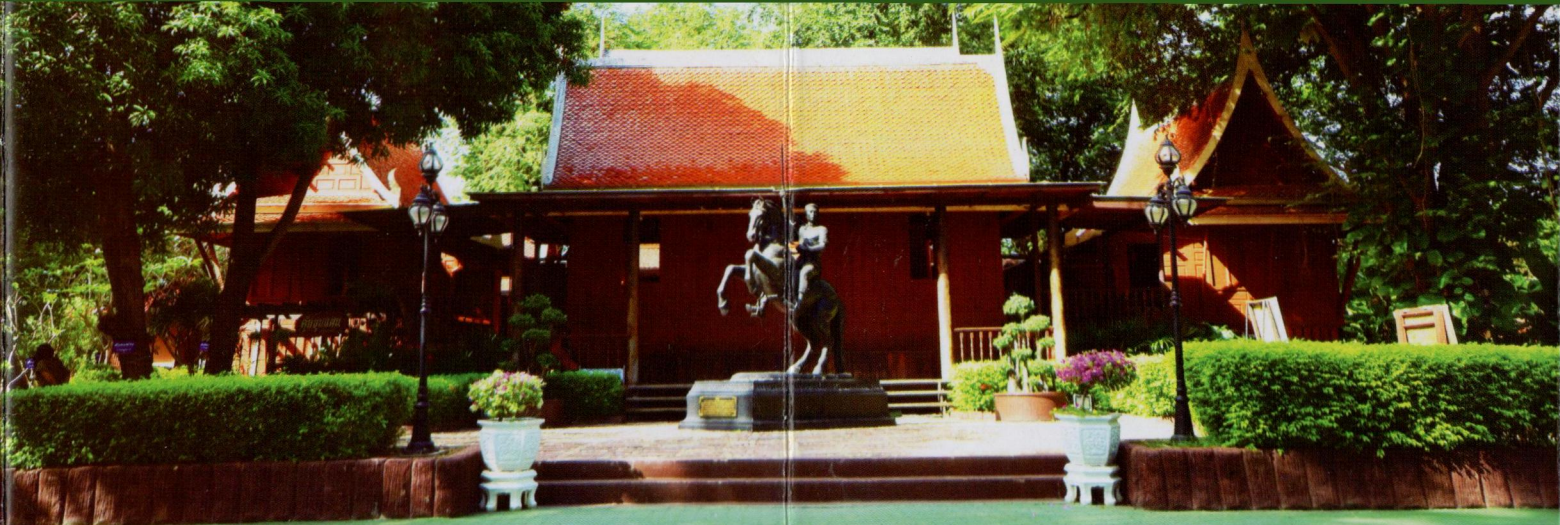
ต้น ขุนแผน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
โทร. 035-525500
<https://www.suphan.go.th>

คุ่มขุนแผน

เป็นเรือนไทยทรงโบราณ สร้างตามแบบไทยดั้งเดิม
ประกอบไปด้วยเรือนใหญ่ตรงกลางเป็นโถงกว้าง
และมีเรือนลูก เชื่อมกันอยู่ด้านข้าง มีมุขยื่นออกมา
ด้านหน้า บันไดทางขึ้นกว้างเท่ากับมุขด้านหน้า
สร้างเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2525
โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
และประชาชนชาวจังหวัดสุพรรณบุรี
ร่วมบริจาคสมทบ

วัดฤประสงค์

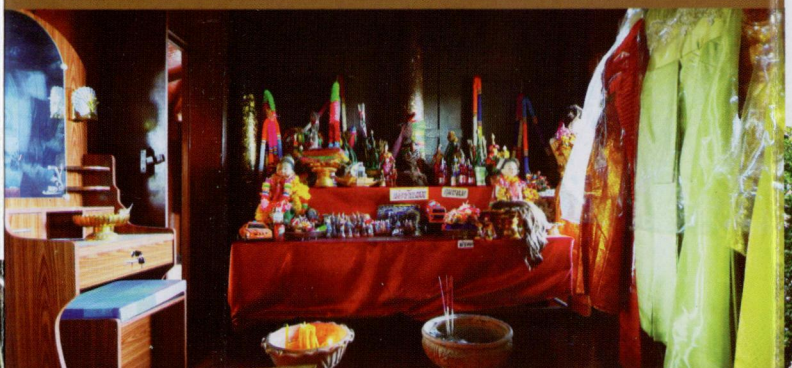
สร้างเพื่อเป็นอุทยานวรรณคดี
เป็นการอนุรักษ์ศิลปะ ทางวรรณกรรม
และประวัติศาสตร์ เกี่ยวเนื่องกับเรื่องราว
อันเป็นที่มาของ นิทานประวัติศาสตร์ ขุนช้าง -
ขุนแผน และเพื่อให้เป็นสถานที่
ท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี
ก่อสร้างเสร็จสิ้นลงในวันที่ 30 กันยายน 2527

ด้านหลังมีห้องนอน เรือนครัวซึ่งจำลองห้อง
ครัวในอดีตและด้านหลังของโถงกลางเรือน
มีเจ้าแม่ตะเคียนทอง อยู่ด้านในมีประชาชนมา
กราบไหว้ และถวายชุดไทยของผู้หญิง
จำนวนหลายชุด ภายในห้อง

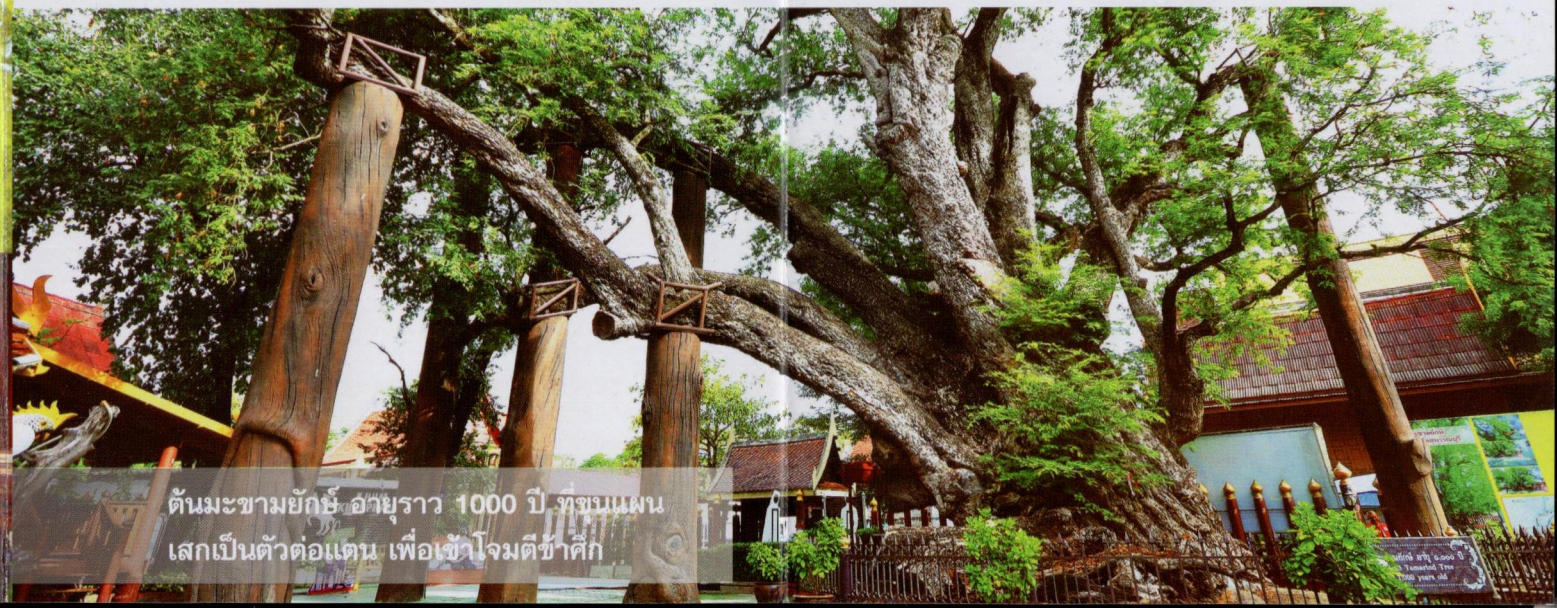
วัดแค

วัดแคสถานที่ที่สำคัญในเรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน
เมื่อครั้งหนึ่ง ขุนแผนเคยมาบวช
และร่ำเรียนวิชาคาถาอาคม กับอาจารย์คง
ภายในวัดมีต้นมะขามยักษ์ ที่ขุนแผน
เสกเป็นตัวต่อแตน เพื่อเข้าโจมตีข้าศึก

บรรยากาศภายในคุ้มขุนแผน

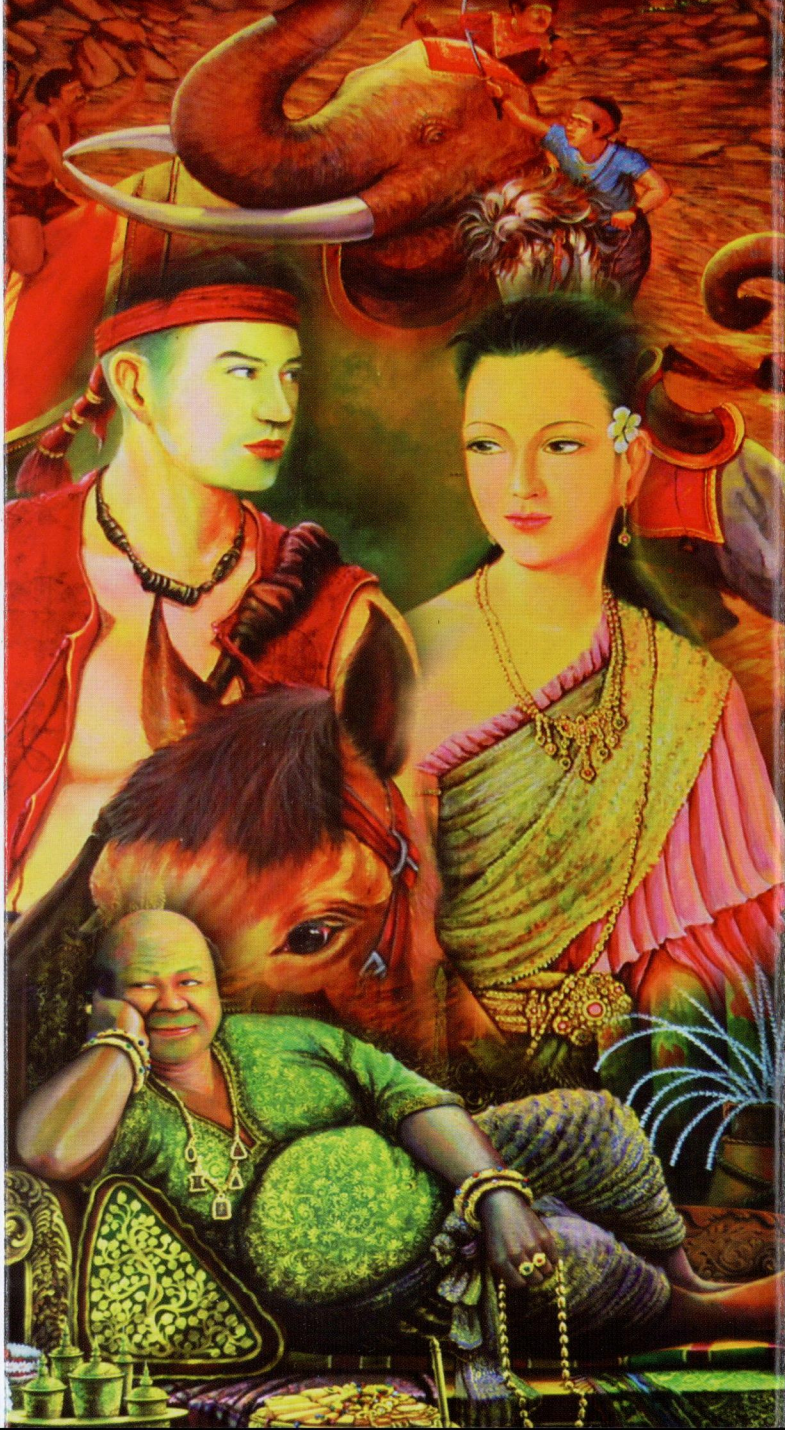
เมื่อเดินชมคุ้มขุนแผนในเรือนจนทั่วแล้วก็เดินลงมา
ที่สวนด้านหน้าซึ่งอยู่ติดแม่น้ำท่าจีน
บรรยากาศร่มรื่นด้วยร่มเงาต้นไม้ใหญ่
และแฉะกราบไถวี่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ภายในบริเวณ
คุ้มขุนแผนโดยรอบ และที่วัดแค ซึ่งอยู่ติดกัน

ต้นมะขามยักษ์ อายุราว 1000 ปี ที่ขุนแผน
เสกเป็นตัวต่อแตน เพื่อเข้าโจมตีข้าศึก

តំរាងរាងឆ័ត្រ

ขุนแผน ขุนช้างและนางพิม

ขุนแผน บุตรชายของขุนไกร อาศัยอยู่ที่บ้านย่าน วัดตระไกร มีเพื่อนในวัยเด็กที่มาเล่นด้วยกันเสมอ คือขุนช้างและนางพิม จนกระทั่งขุนไกรถูกพระพันวษา ประหารชีวิต เพราะไม่สามารถสกัดควายป่าไว้ได้ นางทองประศรีผู้มารดาจึงพาขุนแผนไปอยู่เมือง กาญจนบุรี และได้บวชเป็นสามเณรที่วัดส้มใหญ่ เล่าเรียนวิชาจนหมดความรู้ของพระอาจารย์ นางทองประศรีจึงนำมาฝากกับสมภารมี ที่วัดป่าเลไลยก์ เมืองสุพรรณ ขุนแผนมีความสามารถในการเทศน์ มหาชาติกัณฑ์มัทรีได้ไพเราะจับใจ ในวันออกพรรษา สามเณรพลายแก้วได้ขึ้นเทศน์และเทศน์ได้ไพเราะนัก นางพิมก็เกิดศรัทธาเปลื้องผ้าห่มสไบออกแทนเครื่องบวชากัณฑ์ ขุนช้างเห็นก็เบลอ้งผ้าห่มของตนวางทับผ้านางพิมพ้ แล้วอธิษฐานให้ได้เจ้าของผ้าห่มสไบ คำวันนั้นหัวใจของพลายแก้วและขุนช้างต่างก็ร้อนรุ่ม ด้วยความรักที่มีต่อนางพิม ฝ่ายขุนช้างแม้รูปชั่วหัวล้านแต่ร่ำรวยได้ไปขอนางพิม นางสายทองเห็นดังนั้นจึงนำความไปบอกสามเณรพลายแก้วที่วัดป่าสามเณรยามอยู่ล่ำฟังกับนางสายทองก็อดพูดจาหยอกเอนกับนางไม่ได้ ทราบถึงสมภารมี จึงได้ไล่พรายแก้วออกจากวัด สามเณรจึงไปอาศัยอยู่กับสมภารคงที่วัดแค และได้เล่าเรียนวิชาคณาอาคม เสกใบมะขามเป็นตัวต่อสะเดาะไซ้ตรวนกฤษณ์ ล่องหนหายตัว อยู่ยงคงกระพัน และได้แอบเข้าไปลักลอบได้เสียกับนางพิมพ้ ต่อมาพลายแก้วได้ไปเป็นทหาร และกลับมาพร้อมเมียใหม่ ทำให้นางพิมโกรธและเสียใจ ในขณะที่ขุนช้างก็ยังใช้เล่ห์เพื่อที่จะได้นางพิมมาเป็นเมีย

จนในที่สุดนางพิมก็ตกเป็นเมียขุนช้าง ขุนแผนจึงนำเรื่องไปให้พระพันวษาดัดสันความ เมื่อสมเด็จพระพันวษตรัสถามว่าจะอยู่กับใคร นางก็ไม่อาจตัดสินใจได้ ขุนแผนนั้นแม้จะรักมาก แต่ก็ทำให้นางทุกข์ยากด้วยรักมานักหนา ขุนช้างนั้นน่าเบื่อระอา แต่ก็รักนางอย่างจริงใจ นางจึงตอบไปว่า แล้วแต่ทรงพระกรุณา สมเด็จพระพันวษาทรงกริ้ว ให้นำนางวันทองไปประหารชีวิต

ที่มาของเรื่อง กล่าวกันว่าเป็นจริงตามนิทานพื้นบ้าน เนื้อเรื่องเอาเกร็ดประวัติศาสตร์ตอนไทยทำสงครามกับเชียงใหม่และล้านช้าง แล้วเอามาผูกเข้ากับวิถีชีวิตและความรักของ 1 หญิง 2 ชาย คือ นางพิมพิลาลย์ หรือนางวันทอง ขุนแผนหรือพลายแก้ว และขุนช้าง

ศูนย์ มรดก วัดแค

การเดินทาง

กรุงเทพฯ - สุพรรณบุรี

ระยะทาง 107 กิโลเมตร

ทางรถโดยสารประจำทาง

สถานีขนส่งสายเหนือ

02-9362852-66

สถานีขนส่งสายใต้

02-8946122

สถานีขนส่งสุพรรณบุรี

035-522373

บริษัท สุพรรณทัวร์

(กรุงเทพ)

02-8849522

(สุพรรณบุรี)

035-500817

ทางรถไฟ

สถานีรถไฟหัวลำโพง วันล: 1 เที่ยว

02-2220175

สายด่วน 1690

สถานีรถไฟสุพรรณบุรี โทร

035-511950, 035-521799

รถตู้โดยสาร

สถานีขนส่ง สายใต้ (บีทีเอส) - บขส. สุพรรณบุรี

สถานีขนส่ง จตุจักร (หมอชิต2) - บขส. สุพรรณบุรี

ระยะทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ

คุ้มขุนแพน - วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ 1 ก.ม.

คุ้มขุนแพน - อุทยานมังกรสวรรค์ 4.5 ก.ม.

คุ้มขุนแพน - วัดป่าเลไลยก์ 4 ก.ม.

คุ้มขุนแพน - สนามกีฬา จ.สุพรรณบุรี 5 ก.ม.

คุ้มขุนแพน - หอคอยบรรหาร - แจ่มใส 4.5 ก.ม.

คุ้มขุนแพน - พิพิธภัณฑ์ฯ สุพรรณบุรี 9 ก.ม.

คุ้มขุนแพน - สถานีขนส่ง จ.สุพรรณบุรี 3 ก.ม.

คุ้มขุนแพน - หอนาฬิกา บรรหาร - แจ่มใส 2.5 ก.ม.

